

GR Sociaal
Sociale Dienst Drechtsteden X Drechtwerk

**BELEIDSAGENDA
bij de
Uitgangspunten primaire begroting 2025-2028
GR Sociaal**

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding	3
2 Beleidsagenda	3
2.1 Pijler 1: ondersteuning van bewoners	3
2.2 Opgave Bestaanszekerheid versterken	3
2.3 Opgave Ontwikkelen naar werk	6
2.4 Opgave Zorgen voor ondersteuning.....	8
2.5 Pijler 2: gericht op samenwerken	11

1 Inleiding

In voorbereiding op het opstellen van de primaire begroting 2025 voor de GR-sociaal is gezamenlijk gewerkt aan de beleidsonderwerpen en uitgangspunten die worden opgenomen in de uitgangspuntennotitie 2025-2028 zoals deze uiteindelijk door het Algemeen Bestuur van de GRS wordt vastgesteld in het AB van 25 januari 2024.

De uitgangspuntennotitie zelf bestaat uit 3 onderdelen.

1. Het eerste onderdeel is de beleidsagenda. In de agenda staan de onderwerpen en ontwikkelingen die spelen of gaan spelen in 2024 en mogelijk financiële consequenties hebben voor de begroting van 2025, maar die op het moment van opstellen van de primaire begroting 2025 nog niet te concretiseren zijn in geld.
2. Het tweede onderdeel is de financiële uitgangspuntennotitie, waarin is opgenomen welke percentages en cijfers gehanteerd worden bij het opstellen van de primaire begroting 2025. Als losse bijlage is ook een tabellenboek opgenomen, waarin gemeenten alle details per onderdeel kunnen terugvinden.
3. Het derde onderdeel is de financiering en deze ligt bij de gemeenten. Wel levert de GR Sociaal daar een bijdrage aan omdat er ook veel kennis in huis is over de verschillende financieringsstromen.

Het voorliggende document betreft ad. 1 de Beleidsagenda.

2 Beleidsagenda

Zoals vastgelegd in de notitie Financieel Kader Sociale Dienst Drechtsteden is de beleidsagenda van de GR Sociaal een gezamenlijk met gemeenten te ontwikkelen product. Daar is dit jaar invulling aan gegeven door middel van de drie regionale opgave overleggen, waar gemeenten per opgave hebben aangegeven welke ontwikkelingen zij belangrijk vinden. De opgave overstijgende onderdelen zijn opgesteld door de GR Sociaal.

In deze beleidsagenda staan ontwikkelingen waar op dit moment zicht op is. Benoemd zijn de relevante wetsvoorstellen die – al dan niet vertraagd - in routing zijn gebracht of op de planning stonden voor behandeling, ontwikkelingen die al lopen en onderwerpen waarvan al is afgesproken met gemeenten dat ze zullen worden opgepakt in 2024. Dit jaar is het opstellen wat ingewikkelder gebleken door de val van het kabinet. Het is daarmee met name op de landelijke ontwikkelingen niet te zeggen wanneer en hoe deze de komende periode verder tot uitdrukking zullen komen. Dat hangt onder andere af van de voortgang op de al dan niet controversieel verklaarde dossiers, de tijd die nodig is voor het vormen van een nieuw kabinet en vervolgens de tijd die nodig is om tot nieuwe voorstellen te komen na de start van het nieuwe kabinet. Ook andere externe ontwikkelingen met economische impact kunnen in de huidige onzekere tijden van invloed blijken. Wendbaarheid en flexibiliteit zijn daarom ook aankomend jaar weer cruciaal.

De beleidsagenda is gebaseerd op de regionale visie sociaal domein en is opgebouwd langs twee pijlers. De eerste pijler is gericht op het ondersteunen van inwoners met een ondersteuningsvraag, ingedeeld per opgave. De tweede richt zich op beleid dat leidt tot het gezamenlijk creëren van goede randvoorwaarden om de samenwerking, innovatie en doorontwikkeling in de regio goed te faciliteren.

2.1 Pijler 1: ondersteuning van bewoners

2.2 Opgave Bestaanszekerheid versterken

Aanpak geldzorgen, armoede en schulden

In 2022 is de Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden geïntroduceerd. Dit betreft een meerjarige en interdepartementale aanpak waarmee het kabinet de bestaans- en inkomenszekerheid beter wil borgen. De ambitie van het kabinet is vertaald naar drie kwantitatieve doelstellingen:

- Een halvering van het aantal mensen in armoede in 2030 (t.o.v. 2015);
- Een halvering van het aantal kinderen dat in armoede opgroeit in 2025 (t.o.v. 2015);
- Een halvering van het aantal huishoudens met problematische schulden in 2030.

Om bovenstaande doelstellingen te realiseren heeft de minister een plan van aanpak opgesteld, dit is rond een viertal programmalijnen opgebouwd:

1. Bestaanszekerheid & monitoring: een voldoende en stabiel inkomen is de basis
2. Preventie & meedoen: goede voorlichting van jongeren af aan, in alle levensfasen en dichtbij om de juiste financiële keuzes te kunnen maken
3. Een overheid die werkt: inzetten op laagdrempelige, eenvoudige en mensgerichte financiële hulp vanuit de overheid en sociale incasso
4. Sneller perspectief: realiseren dat mensen met schulden sneller perspectief hebben op een financieel zorgeloze toekomst.

Het ministerie heeft deze lijnen geconcretiseerd in 44 acties, waarvan sommige specifiek gericht zijn op geldzorgen, armoeden en schulden en andere deel uitmaken van een breder programma. Uit deze 44 acties is een drietal speerpunten aangemerkt als quick wins. Dit zijn:

- Verbeteren van de schuldhulpverlening
- Tegengaan van niet-gebruik van voorzieningen
- Preventieve inzet op levensgebeurtenissen

Het afgelopen jaar zijn er al flinke stappen gezet in het kader van de aanpak zoals het verkorten van de duur van de aflosperiode van de minnelijke schuldregeling, hetgeen per 1 juli 2023 gerealiseerd is.

In de hierboven beschreven aanpak zitten echter meer onderdelen die van invloed zijn op de regionale dienstverlening zoals het tegengaan van niet-gebruik van voorzieningen, sociale incasso, de ontwikkeling van de landelijke pauzeknop, het ontwikkelen van een mogelijk kader op aanbod en kwaliteit schuldhulpverlening, doorontwikkeling vroegsignalering en preventieve inzet op levensgebeurtenissen die impact hebben op financiën. In juli 2023 is er een voortgangsrapportage inzake de aanpak naar de Kamer verzonden en heeft er een debat plaatsgevonden over Bestaanszekerheid, Armoede en Schulden. Gezien de actuele vraagstukken inzake bestaanszekerheid zoals o.a. verwoord in de rapporten van de Commissie Sociaal Minimum is dan ook de verwachting dat de aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden gecontinueerd zal worden.

Koopkrachtmaatregelen 2024

Naar verwachting blijft ook in 2024 de koopkracht onder druk staan. Ondanks het feit dat de inflatie in de tweede helft van 2023 is afgezwakt, staat de koopkracht nog steeds onder druk en is er sprake van een milde recessie. Het risico blijft dan ook nog steeds reëel dat een groter deel van de Nederlandse bevolking onder de armoedegrens belandt. Het CPB voorspelde (CEP 2023) dat zonder aanvullende maatregelen in 2024 één miljoen mensen in Nederland onder de armoedegrens terecht komt. In de Miljoenennota heeft het kabinet en in aanvulling daarop de Tweede Kamer, maatregelen getroffen om dit te voorkomen door middel van onder andere een extra verhoging van het minimumloon (en bijgevolg bijstandsuitkering en AOW), van de huurtoeslag en het kindgebonden budget. De prognose is dat het aantal mensen onder de armoedegrens daarmee zal stabiliseren op het niveau van 2023. Toch lijkt voor de laagste inkomens een daling van de koopkracht aan de orde, aangezien de zorgtoeslag neerwaarts wordt bijgesteld en de energietoeslag in 2024 niet meer terugkomt.

Inmiddels is wel bekend dat gemeenten voor 2024 extra middelen krijgen die zij kunnen inzetten voor vroegsignalering en bijzondere bijstand. Tevens vervalt het prijsplafond voor de energie, maar wordt er begin 2024 wel opnieuw een Tijdelijk Noodfonds Energie ingesteld. Hiermee wordt een deel van de energierekening van de doelgroep met een laag inkomen en een hoge energierekening vergoed.

Breed Moratorium

Het instrument Breed Moratorium is onderdeel van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening sinds 2017. Dit instrument, in oorsprong bedoeld om schuldenrust te creëren, is in de praktijk echter niet uitvoerbaar en toepasbaar. Het Breed Moratorium zou moeten zorgen voor een adempauze voor mensen die diep in de schulden zitten. Schuldeisers mogen zes maanden niet incasseren waardoor de schuldhulpverlening orde op zaken kan stellen voor de inwoner. Het instrument in zijn huidige vorm is echter niet uitvoerbaar en toepasbaar door de strenge en vele voorwaarden voor toekenning en de ingewikkelde werkwijze. Door SZW wordt daarom gewerkt aan een aanpassing van het Besluit breed moratorium met beoogde inwerkingtreding per 1 januari 2025.

Dit raakt ook de dienstverlening van de GR Sociaal, doordat de mogelijkheid van een dergelijke schuldenrust zorgt voor een meer efficiënte en effectieve dienstverlening en wellicht ook voor het

vergroten van het bereik onder inwoners met problematische schulden. Bovenstaande staat in verbinding met de ontwikkeling van een Landelijke Pauzeknop door de NVVK, dit betreft een instrument om schuldenrust te creëren alleen is dit gebaseerd op (vrijwillige) afspraken met de landelijke schuldeisers. De GR Sociaal werkt mee aan de totstandkoming van dit instrument en zal dit ook in praktijk gaan testen als één van de "pilotgemeenten".

Ontwikkelingen beschermingsbewind

In mei 2023 is het onderzoeksrapport Bekostiging en beloning van beschermingsbewind bij schulden aangeboden aan de Tweede Kamer. Dit onderzoek heeft plaatsgevonden in opdracht van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (wetgeving Participatiewet) en het Ministerie van Justitie en Veiligheid (wetgeving bewind). Het onderzoek geeft nog geen richting aan een definitieve oplossing of aanpassing van de financieringssysteem. Minister Schouten heeft daarop aangegeven dat er in het najaar 2023 nog een onderzoek volgt naar de financiering en effectiviteit van schuldenbewind en bewindvoering in totaal en daarbij ook te kijken naar gemeenten waar men de bewindvoering ook publiek uitvoert (waaronder de Drechtsteden) en de ervaringen in beeld te brengen.

Wetsvoorstel Handhaving sociale zekerheid

Het huidige stelsel van handhaving wordt, over de verschillende domeinen heen, als knellend ervaren. Het meest prangende voorbeeld hierbij is de toeslagenaffaire bij de Belastingdienst, maar ook bij de uitvoering van de Participatiewet zijn er voorbeelden te over en wordt geklaagd over het gebrek aan maatwerkopties in de uitvoering. Het huidige regime wordt als knellend ervaren. Het tijdsgewricht is veranderd wat leidt tot een visie waarin meer begrip en aandacht is voor de omstandigheden dat mensen soms (al dan niet tijdelijk) in de problemen kunnen komen en de impact die maatregelen en boetes kunnen hebben op hun bestaanszekerheid. Uitkeringsinstanties hebben gevraagd om meer ruimte om een beslissing te kunnen nemen en de handhaving af te stemmen op de individuele situatie die zij aantreffen.

Met het beoogde wetsvoorstel wordt een instrumentarium geboden waaruit zij kunnen putten om in een gegeven geval een passende sanctie op te leggen. Invoering van de nieuwe wet was oorspronkelijk beoogd per 1 januari 2025, op hetzelfde moment als de wijziging van de Participatiewet, waarmee het twee zijden van dezelfde medaille vormt. Na de val van het kabinet lijkt het echter onwaarschijnlijk dat dit moment gehaald gaat worden, evenals of de lijn in de nu nog conceptwetsvoorstellen zal worden voortgezet. De ontwikkelingen zullen in 2024 kritisch worden gevolgd en aan de hand daarvan zal de uiteindelijke implementatie worden voorbereid, die vooral veel zal vragen op uitvoeringsniveau om de nu nog beoogde wijzigingen gestand te kunnen doen.

Participatiewet in balans

Zie onder Opgave Ontwikkelen naar Werk

Herijking participatiewet (regionaal)

Zie onder Opgave Ontwikkelen naar Werk

Wet stroomlijn keten derdenbeslag

Dit is het vervolg op de wet vereenvoudiging beslagvrije voet, met als doel voorkomen samenloop van beslag en beter respecteren beslagvrije voet. Omdat dit de uitvoering van de participatiewet en schuldhulpverlening raakt wordt dit traject vanuit de GR Sociaal gevolgd.

Bereik minimaregelingen én landelijke regelingen

In het licht van de herijking minimabeleid hebben we met gemeenten in 2023 een campagne ontwikkeld rondom bestaanszekerheid. Deze moet zorgen voor het vergroten van het bereik van de lokale, regionale en landelijke regelingen ten aanzien van inkomensondersteuning. Gemeenten en GR Sociaal kunnen daarin gezamenlijk en afzonderlijk diverse acties opzetten. De campagne start eind 2023 en in 2024 moet zichtbaar worden of en zo ja welke effecten hierop zijn. Ook zijn we eind 2023 gestart met een brede bestaanszekerheidscheck bij onze klanten met een uitkering. Om op die manier onderbenutting verder tegen te gaan. Ook deze eerste resultaten worden zichtbaar in 2024.

2.3 Opgave Ontwikkelen naar werk

Beschut werk

In de opgave om zoveel mogelijk mensen mee te laten doen, spelen sociaal ontwikkelbedrijven een belangrijke rol. Met de komst van de Participatiewet is de context waarin deze bedrijven opereren flink veranderd. Het wordt steeds belangrijker dat sociaal ontwikkelbedrijven hun activiteiten verder richten op het begeleiden van mensen naar werk bij reguliere werkgevers, terwijl ze tegelijkertijd (beschutte) werkgelegenheid bieden aan degenen die geen/beperkt kans hebben om bij reguliere werkgevers aan de slag te gaan. Dit brengt een transformatieopgave met zich mee en vraagt soms om aanpassing van de bedrijfsvoering. Om deze aanpassingen verder te stimuleren en mogelijk te maken heeft het Rijk middelen beschikbaar gesteld. Voor beschut werk gaat het in 2024 om een extra investering van € 23,1 miljoen. Dit bedrag loopt vervolgens op naar € 64,7 miljoen in de structurele situatie. Samen met gemeenten zal de GR Sociaal (Drechtwerk en Sociale Dienst Drechtsteden) met voorstellen komen om deze middelen effectief in te zetten voor de veranderende doelgroep.

Infrastructuur sociale ontwikkelbedrijven

Berenschot heeft onderzoek gedaan naar de huidige infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven. Hieruit blijkt dat sociaal ontwikkelbedrijven een grotere rol kunnen spelen voor inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. De bestaande infrastructuur kan daarbij effectiever worden benut om de kansen op werk te vergroten. Op dit moment staat de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven in veel gevallen (financieel) onder druk. Om deze druk op korte termijn te verlichten en de infrastructuur toekomstbestendig te maken, is het essentieel dat gemeenten, de sector van sociaal ontwikkelbedrijven en de Rijksoverheid gezamenlijk actie ondernemen. Hierbij zijn gemeenten primair verantwoordelijk voor het realiseren van een kwalitatief en kwantitatief toereikende infrastructuur. Het Rijk stelt hiertoe een budget van € 63,9 miljoen beschikbaar op de begroting van SZW. Regionaal zal de GR Sociaal samen met gemeenten in 2024 met verdere voorstellen komen om hier invulling aan te gaan geven.

Landelijke pilot no-risk polis Participatiewet

In de Tweede Kamer hebben enkele partijen gepleit voor het uitwerken van een pilot waarin het instrument de no-riskpolis kan worden ingezet voor langdurig bijstandsgerechtigden. De no-riskpolis is een instrument voor werknemers met een arbeidsbeperking of een ziekteverleden. Het instrument houdt in dat de werkgever voor deze werknemer een Ziektewetuitkering van UWV kan krijgen als hij ziek wordt. De werkgever hoeft bij ziekte dus niet maximaal twee jaar loon door te betalen. Dit verlaagt de drempel voor werkgevers, om mensen met een arbeidsbeperking in dienst te nemen of te houden. In de pilot wordt onderzocht of de no-riskpolis ook een goed instrument zou kunnen zijn voor de doelgroep langdurig bijstandsgerechtigden, die twee jaar of langer in de bijstand zitten. Het doel van de pilot is uiteindelijk om te onderzoeken of de no-riskpolis de baankans van de langdurig bijstandsgerechtigden vergroot, of het de duurzaamheid van werk vergroot en of de kosten van het instrument opwegen tegen de baten. In 2023 wordt een rapport verwacht met daarin een concreet voorstel voor de pilot-opzet. Mogelijk dat de GR Sociaal in 2024 wil deelnemen aan deze pilot.

Part time werk stimuleren

Mensen met een uitkering komen vaak in een onzekere situatie terecht zodra ze parttime gaan werken. Zeker wanneer ze dit incidenteel doen, of wanneer ze te maken hebben met wisselende inkomsten. Werken loont niet altijd (armoedeval), het proces van verrekenen is ingewikkeld en kan leiden tot extra onzekerheid omtrent de maandelijkse inkomsten en in sommige gevallen zelfs tot onvoorziene terugvorderingen (zowel m.b.t. bijstand als toeslagen Belastingdienst). Door de GR Sociaal wordt gewerkt aan een voorstel om parttime werk aantrekkelijker te maken, meer te stimuleren en eenvoudiger te maken qua inkomstenverrekeningen. Dit onderwerp raakt daarmee integraal de vraagstukken rondom parttime werken aan.

Ontwikkeling andere projecten en pilots

Nu we steeds meer focus binnen Ontwikkelen naar Werk krijgen en de samenwerking met onder andere Drechtwerk verder vormgeven, zullen er gedurende 2024 meerdere projecten en pilots gaan starten of vorm kunnen krijgen, die helpen om de weg naar werk te bevorderen. Het gaat hier niet enkel om uitstroom naar regulier werk, maar om participatie in de brede zin. Ook meedoen in de samenleving, het vinden en creëren van nieuw of ander werk, de participatieplekken, vrijwilligerswerk et cetera, hoort hierbij. Mogelijkheden die we in elk geval aan het onderzoeken zijn (en aangevuld worden gedurende 2024), zijn:

- Doorontwikkeling van de participatiemogelijkheden voor inwoners.
- Samenwerking lokaal met bedrijven die ontwikkel en/of participatieplekken hebben.
- Pilot met Randstad om in kader van de nieuwe instroom inburgering sneller tot een route naar werk te komen (ook in licht van de komst van een AZC in de regio) en bij succes uit te breiden voor de bestaande doelgroep.
- Pilot gericht op de verbreding van de doelgroep voor werken met loonkostensubsidie (onder andere ook statushouders).
- Pilot intensivering parttime werken.
- Om de inzet op beschut werk meer ontwikkelingsgericht te maken is gestart met een pilot ontwikkelcoaches bij Drechtwerk. Daarnaast wordt de werkbegeleiding bij beschut werk verder geïntensiveerd.
- Momenteel wordt gewerkt aan een brede aanpak volgens het landelijke Plan van aanpak "Statushouders aan het werk". Een presentatie van deze aanpak wordt in het voorjaar van 2024 geleverd.

Verder ontwikkelen regionale samenwerking binnen de arbeidsmarktregio en hervorming arbeidsmarktstructuur

De huidige arbeidsmarkt is aan tal van veranderingen onderhevig. Om te kunnen anticiperen op duurzame en toekomstige ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en het realiseren van aansluiting op de arbeidsmarkt voor uitkeringsgerechtigden met relatief steeds zwaardere complexe problematiek wordt al gewerkt aan een nieuwe vorm van samenwerking en structuur in Drechtsteden. Dit gebeurt met name door de ontwikkeling van een Regionaal Werkcentrum. Verschillende loketten worden samengebracht in dit nieuwe werkcentrum, wat bijdraagt aan de vindbaarheid en eenduidigheid van de dienstverlening.

Voor begin 2024 is het de bedoeling om de gezamenlijke uitvoeringsagenda van de arbeidsmarktregio te evalueren en te actualiseren, zodat er voor 2024 een actuele agenda met activiteiten ligt. De GR Sociaal pakt hierin de regie. De agenda zal in ieder geval betrekking hebben op de volgende lijnen:

1. Van werk naar werk.
2. Van onderwijs naar werk.
3. Van uitkering naar werk.

Specifieke aandacht zal uitgaan naar het verbinden van de uitvoeringsagenda met wat er al in de regio gebeurt en de economische uitvoeringsagenda (Human Capital) die vanuit Dordrecht wordt opgesteld.

Landelijk wil het kabinet met het arbeidsmarktpakket de zekerheid van werkenden vergroten. Dat gebeurt door het stimuleren van duurzame arbeidsrelaties en het remmen van de flexibilisering. Nulurencontracten worden afgeschaft en worden vervangen door een basiscontract met meer rooster- en inkomenszekerheid. De meest onzekere fasen binnen uitzendwerk worden verkort van maximaal 5,5 jaar naar maximaal 3 jaar. En de onderbrekingstermijn bij tijdelijk werk wordt verhoogd van 6 maanden naar 5 jaar.

Participatiewet in balans

De Participatiewet, die staat voor ondersteuning en inkomenswaarborg, blijkt in de praktijk niet altijd te werken zoals het kabinet dat graag wil. De wet is te complex, gaat onvoldoende uit van vertrouwen en behoeft verbetering als het gaat om inkomensondersteuning en passende ondersteuning bij participatie. En dat raakt de mensen die van de voorzieningen van deze wet afhankelijk zijn. Landelijk is daarom intensief ingezet op het traject participatiewet in balans, langs drie sporen:

- Een wetsvoorstel met 20 maatregelen (spoor 1).
- Spoor 2 betreft de herziening van de Participatiewet op de langere termijn.
- Spoor 3 werkt aan het versterken van de vakkundigheid in de uitvoering van de Participatiewet.

Spoor 1 is deels geïmplementeerd in 2023 via het wetsvoorstel Breed offensief en snelle/gemakkelijke aanpassingen. Spoor 2 en 3 worden de komende periode gevolgd en zijn afhankelijk van de landelijke ontwikkelingen. GR Sociaal zorgt ervoor dat zij voorop deze ontwikkelingen mee kan blijven denken, input kan geven en daarmee richting. We verwachten dat hier verder vorm aan gegeven gaat worden nadat er een nieuw kabinet is gevormd.

Herijking Participatiewet (regionaal)

In de transitie naar de GR Sociaal is met gemeenten afgesproken om gefaseerd de invulling van de regionale en lokale kaders van de verschillende uitvoeringsopgaven van de GR Sociaal te herijken. De herijking van het beleidskader Participatiewet (exclusief minimabeleid) vormt daarbij het laatste stadium in dit volledige herijkingsproces.

De herijking is gekoppeld aan de komende landelijke wijzigingen op de Participatiewet. Omdat we niet weten wat er met de landelijke herzieningen gaat gebeuren, gaan we regionaal vooralsnog door met herijkingsproces. Daarbij bekijken we continu hoe het regionale proces al dan niet kan moet aansluiten op de ontwikkelingen. In 2023 is met gemeenten gewerkt aan een startnotitie die de lokale raden meeneemt in de vraagstukken en dilemma's. Volgend op deze notitie starten begin 2024 beeldvormende sessies met de raden, waarna een concretere uitwerking opgesteld wordt. Dit zal via oordeelsvormende sessies met de raden besproken worden, besluitvorming wordt waar dit kan gekoppeld aan noodzakelijke besluitvorming die volgt uit de actuele ontwikkelingen.

Overigens worden in de regionale herijking zowel de onderdelen voor Bestaanszekerheid Versterken (met uitzondering van het minimabeleid) als de onderdelen voor Ontwikkelen naar Werk meegenomen, waarbij geldt dat de bestaanszekerheidsonderdelen op dit moment weinig differentiatiemogelijkheden bieden voor gemeenten, vanwege de strenge wetgeving. Voor Ontwikkelen naar Werk speelt met name de nuance dat de mogelijkheden tot levering van lokaal maatwerk binnen de uitvoering van de Participatiewet beperkt zijn doordat de participatiewet zich afspeelt binnen een regionale arbeidsmarkt en werkgevers nadrukkelijk pleiten voor een eenduidig pakket aan instrumenten. Tot slot geldt voor beide onderdelen dat de kostenverdeling is ingericht op solidariteit / uniform beleid. Neemt niet weg dat gezamenlijk met elkaar wel andere keuzes gemaakt kunnen worden die beter aansluiten bij de inwoner en de actuele vraagstukken.

2.4 Opgave Zorgen voor ondersteuning

Inkoop Huishoudelijke Ondersteuning

Het huidige contract voor huishoudelijke ondersteuning loopt tot en met 31 december 2024. In het najaar van 2023 is gestart met de voorbereidingen op de inkoop, zodat op 1 januari 2025 het nieuwe contract in kan gaan. Door het Algemeen Bestuur is gekozen voor inkoop via een Open House. Daarnaast is besloten het met de gemeente Breda uitgewerkte bandbreedtemodel als inkoopmodel te hanteren. Dit model moet de risico's die bekend zijn van andere modellen zoveel mogelijk beperken, terwijl de voordelen van het resultaatgerichte model zoveel mogelijk behouden blijven. Het bandbreedtemodel is met positief resultaat getoetst aan de huidige stand van het recht. Via het Regionaal Opgave Overleg (ROO) worden de gemeenten op de hoogte gehouden over de verdere voortgang.

Het bandbreedtemodel vervangt de huidige vorm van resultaatgeschikt beschikken. Begin 2023 heeft de staatssecretaris aangegeven terug te komen op zijn voornemen een Wetsvoorstel resultaatgericht beschikken in te dienen. In een op 24 oktober aangenomen motie heeft de Tweede Kamer de minister opgedragen met ingang van 1 januari 2024 het resultaatgericht beschikken niet langer mogelijk te maken voor gemeenten. Binnen het huidige contract is deze motie niet uitvoerbaar en ook gezien de doorlooptijd van de aanbesteding en implementatie kan het nieuwe contract niet eerder dan op 1 januari 2025 ingaan. Dit is ook via de VNG in een brief aan de minister teruggegeven.

Als onderdeel van de besluitvorming inzake de inkoop van huishoudelijke ondersteuning, heeft het Algemeen Bestuur ook ingestemd met de start van een onderzoek naar de mogelijkheid om in de aanbesteding een apart perceel voor zorgintensieve wijken op te nemen, waarin een beperkt aantal aanbieders actief is. Binnen dit aparte perceel hebben de inwoners weliswaar minder keuzevrijheid, maar deze aanpak helpt mogelijk wel om de schaarse huishoudelijke ondersteuning beter over de wijk te verdelen. Er wordt gedacht aan een experiment met het in Rotterdam ontwikkelde concept van de Thuisplusflat, vooralsnog in één wijk in een van de Drechtstedengemeenten.

Aanbesteding Individuele Begeleiding

Net als bij huishoudelijke ondersteuning wordt op dit moment ook bij individuele begeleiding gebruik gemaakt van resultaatgericht beschikken. Het contract voor individuele begeleiding loopt door tot en

met 31 december 2025. Aansluitend op de inkoop van huishoudelijke ondersteuning wordt midden 2024 gestart met de aanbesteding van individuele begeleiding. Ook hierbij zal het bandbreedtemodel het uitgangspunt zijn. Daarnaast zijn de focus op resultaat en het versterken van zelfredzaamheid en participatie uitgangspunten die we daarbij willen vasthouden.

Gezien de doorlooptijd van een nieuwe contractering en de capaciteit die nodig is om de toepassing van het bandbreedtemodel bij individuele begeleiding verder uit te werken, zal ook in het geval van deze voorziening niet op korte termijn worden gestopt met het resultaatgericht beschikken. Vooral snog wordt uitgegaan van de huidige planning om een nieuw contract, inclusief nieuwe werkwijze, per 1 januari 2026 in te laten ingaan.

Eigen bijdrage Wmo

In zijn Voorjaarsnota heeft het Rijk aangekondigd weer een inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor ondersteuning vanuit de Wmo te willen invoeren. Het voorgenomen wetsvoorstel om met ingang van 1 januari 2025 een eerlijke eigen bijdrage voor huishoudelijke ondersteuning in te voeren, was daarmee van de baan. Hoe de nieuwe inkomensafhankelijke eigen bijdrage eruit moet gaan zien, wordt op dit moment uitgewerkt door VWS, VNG en andere ketenpartners. Het onderwerp is na de val van het kabinet niet controversieel verklaard. De voorgenomen ingangsdatum is 1 januari 2026.

Daarnaast heeft de staatssecretaris in een kamerbrief over de voortgang van de Wmo 2015 een indexering van het abonnementstarief aangekondigd. Het ministerie bereidt een ministeriële regeling voor. Het nieuwe bedrag is met Prinsjesdag bekend gemaakt en zal ingaan per 1 januari 2024.

Bestuurlijke opdracht Wmo

Het Algemeen Bestuur heeft de GR Sociaal gevraagd een opdrachtbeschrijving te maken voor een brede aanpak van het vraagstuk van de blijvend toenemende vraag naar maatschappelijke ondersteuning. Deze vraag stijgt als gevolg van de vergrijzing en overige ontwikkelingen in het zorglandschap en valt daarnaast samen met de arbeidsmarktproblematiek, waarmee die ook de aanbieders van maatschappelijke ondersteuning zich geconfronteerd zien. Om ook in de toekomst inwoners passend te kunnen blijven ondersteunen, is een andere, bredere manier van kijken en innoveren nodig, naast innovatie. Het is wenselijk om hier meerdere perspectieven en verantwoordelijkheden bij te betrekken. De opdracht raakt inhoudelijk direct aan veel activiteiten die lokaal of regionaal in gang worden gezet in het kader van de landelijke akkoorden IZA, GALA, WOZO, en TAZ. Ook wordt gevraagd om verbinding met de nog niet uitgekristalliseerde ontwikkelingen op het gebied van de regionale arbeidsmarkt.

De aanleiding voor de bestuurlijke opdracht van het Algemeen Bestuur is tweeledig. Enerzijds loopt de wachttijd voor huishoudelijke ondersteuning in de Drechtsteden al enige tijd op. Daarnaast is bekend dat de sector verantwoordelijk voor het aanbod aan zorg en ondersteuning, tot 2040 te maken zal krijgen met een toename van de vraag, in combinatie met een groeiend tekort aan personeel. Naar verwachting lopen deze tekorten tot zeker 2030 verder op. De verwachting is dan ook dat ook de druk op de andere Wmo-voorzieningen en met name die waar ouderen gebruik van maken, in de nabije toekomst zal toenemen.

De in 2023 gestarte, verdere concretisering van de bestuurlijke opdracht verloopt langs vijf lijnen:

- Het gezamenlijk werven, opleiden en behouden van personeel;
- De toegang tot voorzieningen;
- Vitaal blijven en reablement. In dit kader heeft het Algemeen Bestuur een voorgenomen besluit genomen om te starten van de pilot van het interventieprogramma Powerful Ageing in het voorjaar van 2024;
- Wijkgericht werken;
- Innovatie.

De verdere uitwerking en vormgeving van deze vijf lijnen lopen door in 2024 en de daaropvolgende jaren.

Toezicht Wmo

Onderdeel van het wettelijk verplichte beleidsplan dat gemeenten in het kader van de Wmo 2015 moeten opstellen, is een beschrijving van de keuzes en onderbouwing van de organisatie en inrichting van het Wmo-toezicht en de daarbij passende (bovengemeentelijke) samenwerking. Bij deze

organisatorische overwegingen hoort ook een inhoudelijke: naast calamiteitentoezicht dienen gemeenten ook op een adequate manier invulling te geven aan kwaliteitstoezicht. Dit betekent dat gemeenten in ieder geval proactief, signaal- en risicogestuurd toezicht moeten houden. In het licht van deze afwegingen en het waarborgen van een onafhankelijke uitvoering van het Wmo-toezicht, wordt het beleggen van (de organisatie van) het Wmo-toezicht op een hoger schaalniveau gestimuleerd.

Het wordt voor de toezichthouder verplicht om in dit kader:

- Jaarlijks een werkprogramma op te stellen en
- Jaarlijks een verslag van de werkzaamheden te maken en dit aan te bieden aan het bestuur.

In 2024 wordt hier door de GR Sociaal verder vorm aan gegeven, met name waar het gaat om de gedelegeerde taken.

Houdbaarheidsonderzoek Wmo

De vergrijzing, de personeelstekorten in de zorg en de toenemende financiële druk op het zorgstelsel en het sociaal domein, maken dat de Wmo onder druk staat. Door het Rijk (de departementen VWS, BZK en Financiën) en de VNG is daarom een gezamenlijk onderzoekstraject opgestart naar de houdbaarheid van de Wmo en de Jeugdwet. In de eerste fase wordt door het Centraal Plan Bureau een raming van de kosten van de Wmo gemaakt. Het eindproduct zal een beeld moeten geven van de houdbaarheid en toekomstbestendigheid van de Wmo 2015. Parallel hieraan worden potentiële beleidsmaatregelen geïnventariseerd. De tweede fase van gezamenlijke duiding moet richting geven aan mogelijk meer fundamentele beleidskeuzes ten aanzien van de Wmo 2015 op rijksniveau. Vanuit de GR Sociaal wordt deelgenomen aan de door de VNG ingestelde klankbordgroep.

Woonplaatsbeginsel Beschermd wonen

Het woonplaatsbeginsel regelt de verantwoordelijkheidsverdeling tussen gemeenten op het gebied van beschermd wonen. Met de invoering zal ook een nieuw verdeelmodel worden geïntroduceerd, ter vervanging van de huidige centrumgemeenteconstructie. Het wetsvoorstel dat de invoering van het woonplaatsbeginsel moet regelen is na de val van het kabinet controversieel verklaard. Wel wordt nog steeds uitgegaan van invoering per 1 januari 2025. Omdat de GR Sociaal de indicatiestelling voor beschermd wonen uitvoert wordt dit traject op de voet gevolgd, met name waar het de implementatie betreft.

Afronding herijking Wmo

De gemeenten hebben in het najaar van 2023 de herijkte verordening maatschappelijke ondersteuning vastgesteld. Het nieuwe beleid is opgesteld tegen de achtergrond van een vergrijzende samenleving en een daardoor groeiende ondersteuningsbehoefte. Om de Wmo op (middel)lange termijn uitvoerbaar en betaalbaar te houden, moet de groei in het aantal verstrekte maatwerkvoorzieningen beperkt worden. De verwachting is dat dit bereikt kan worden door een ruimere inzet van voorliggende, lokale algemene voorzieningen. Hierbij dient aandacht zijn voor preventie, een positieve gezondheidsbeleving en herontwikkeling van eigen kracht en regie centraal te staan.

Om deze beweging, 'Wmo naar de voorkant', te kunnen maken, wordt ingezet op de verbetering van de samenwerking tussen de professionals van de sociale dienst en de lokale wijkteams. Lokale algemene voorzieningen kunnen mogelijk nog beter worden benut. Het beoogde effect is dat een deel van de inwoners minder snel of geen maatwerkvoorziening meer nodig heeft. Als gevolg van dit nieuwe beleid is de verwachting dat vanaf 2025 een demping van de stijgende kosten te zien zal zijn. Door de toename van het aantal ouderen in de regio, is een kostendaling echter niet waarschijnlijk.

Gemeentelijke ontwikkelingen met mogelijk regionale impact

1. GALA: vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) zetten lokale gemeenten zich in op preventie en een positieve leefstijl, deels vormgegeven vanuit de algemene voorzieningen Wmo. Regionaal worden vijf trajecten ontwikkeld: Welzijn op Recept, GLI voor volwassenen, Kansrijke Start, valpreventie en de aanpak van overgewicht bij kinderen. Gecombineerd met de wettelijke verplichting om elke 4 jaar lokaal gezondheidsbeleid te formuleren wordt zo een stevige regionale preventie infrastructuur opgebouwd. Een en ander kan een dempend effect hebben op de vraag naar ondersteuning en maatwerk vanuit de Wmo.

In de lokale uitvoeringsplannen wordt onder andere gekeken naar vraagstukken die een bedreiging vormen voor de mentale en lichamelijke gezondheid van inwoners. De thema's voor de komende periode die het meest genoemd worden zijn gezondheidsachterstanden, verminderde mentale gezondheid, middelengebruik, gezonde leefstijl en vitaal ouder worden. Naast het feit dat dit gezondheidsvraagstukken zijn, leiden deze vraagstukken in de praktijk ook tot een groter beroep op ondersteuning en zorg vanuit de Wmo. De feitelijke impact per gemeente zal mede afhangen van het lokaal ambitieniveau in het kader van lokaal gezondheidsbeleid. Ontwikkelingen worden periodiek gedeeld, zodat effecten tijdig inzichtelijk worden.

2. Het Integraal Zorg Akkoord (IZA) heeft als doel de zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Impactvolle transformatieplannen om de druk op de curatieve zorg te verminderen, zullen effect hebben op het beroep op de voorzieningen vanuit de Wmo (maatwerk, maar vooral de algemene voorzieningen) met een kostenstijging als gevolg. Het Rijk zal deze stijging moeten compenseren om gemeenten in staat te stellen dit op te vangen.
3. Lokale woonzorgvisie(s) WOZO: de bevolking in Nederland wordt steeds ouder. Er is sprake van een dubbele vergrijzing, naast een verwachte verdubbeling van het aantal mensen met dementie in de komende decennia. Maar ook meer jongere, kwetsbare mensen hebben moeite om hun plek te vinden. De gemeentelijke woonzorgvisies zullen richtinggevend zijn voor de komende jaren, waar het gaat om allerlei initiatieven op het gebied van wonen en zorg in de Drechtsteden. Verwachting is dat zij zullen bijdragen aan de ontwikkeling van een lokaal pakket van acties die inwoners moeten helpen zelfstandig en vitaal te blijven.

Gemeenten hebben in het kader van WOZO de opdracht om een bepaald aantal nultreden woningen, geclusterde ouderenwoningen en zorggeschikte woningen te realiseren. Hierdoor zal een deel van de cliënten die nu zorg ontvangen in een intramurale voorziening, deze zorg straks extramuraal in een zorggeschikte woning ontvangen. Daarmee worden gemeenten verantwoordelijk voor het bieden van mobiliteitshulpmiddelen zoals een rolstoel of scootmobiel, naast voorzieningen als tilliften en toilet- en douchestoelen aan deze groep. Dit leidt tot een stijging van het gebruik van Wmo voorzieningen. VNG en VWS zijn nog in onderhandeling over de precieze berekeningen. Deze ontwikkeling maakt dat een overheveling vanuit de Wlz naar het Gemeentefonds noodzakelijk is.

2.5 Pijler 2: gericht op samenwerken

Lobby agenda Sociaal Domein

Er staan een aantal ontwikkelingen op de landelijke agenda die naar verwachting een direct effect op de mogelijkheden voor (het vormgeven van) de dienstverlening aan inwoners van de Drechtsteden op het sociaal domein en de kosten daarvan. Het traject Participatiewet in Balans, wetswijziging toezicht in de Wmo en herziening van het toeslagenstelsel zijn daar voorbeelden van. Ook het abonnementstarief Wmo en het tekort aan woningen waardoor een extra beroep op zorg wordt gedaan zijn aandachtspunten. Door een gezamenlijke lobby-agenda te ontwikkelen kunnen we optimaal gebruik maken van de bestaande kennis, structuren en contacten die ingezet kunnen worden om de randvoorwaarden voor ondersteuning aan onze inwoners te optimaliseren, zoals voldoende financiering. Tevens biedt dit mogelijkheden om op dit gebied te verbinden met andere onderdelen, bijvoorbeeld de regiodeal en de arbeidsmarktregio, die al een sterke lobby kennen vanuit de Drechtsteden. In 2023 zijn de eerste zijn de eerste ervaringen opgedaan met de samenwerking met het team Public Affairs uit Dordrecht. Er is actief deelgenomen aan landelijke werkgroepen, er wordt regelmatig input gegeven op stukken/ reacties vanuit de VNG richting het Rijk en de ambtelijke contacten met de beleidsministeries zijn aangehaald. We werken toe naar een meer gestructureerde aanpak, informatievoorzieningen richting gemeenten en betrekken van bestuurders. De SDD pakt dit, in samenwerking met het team Public Affairs uit Dordrecht op. In samenspraak zal worden bekeken wie wat zal oppakken voor de regionale onderdelen van het sociaal domein en welke capaciteit en middelen daarvoor nodig zijn. Dit zal worden uitgewerkt in een voorstel.

Samenwerkingsagenda met DG&J

In de praktijk wordt op een aantal onderwerpen samengewerkt door de GR Sociaal en de Dienst Gezondheid en Jeugd. Dit zijn bijvoorbeeld toezicht op de Wmo, matchmakers en op casusniveau wordt samengewerkt op het gebied van contractmanagement. In 2022 en 2023 is voorzichtig verkend

hoe ook op het snijvlak van (positieve) gezondheid en bestaanszekerheid en het samenbrengen van data meer samenwerking mogelijk is. In 2024 zetten we deze verkenning door en werken we toe naar een bredere samenwerkingsagenda.

Wetsvoorstel aanpak meervoudige problematiek in het sociaal domein.

Om de wettelijke grondslagen voor samenwerking en gegevensuitwisseling in het sociaal domein beter te regelen is het wetsvoorstel aanpak meervoudige problematiek in het sociaal domein ontwikkeld. In 2023 is gestart om de consequenties van dit wetsvoorstel voor de (regionale) ondersteuning verder in beeld te gaan brengen. De GR Sociaal ondersteunt dit wetsvoorstel van harte, omdat het de integrale samenwerking verder zal helpen. Hoewel het voorstel controversieel is verklaard, blijven we de ontwikkelingen volgen, bereiden we ons voor op meer integraliteit en mogelijkheden en leveren input landelijk en regionaal.

Informatisering en ICT

Verder ontwikkelen op informatisering en het kunnen ontsluiten van data is een van de onderwerpen waarvoor gezamenlijk optrekken nodig is. Niet om afhankelijkheid van elkaar te creëren, maar zorg te dragen voor synergie in het geheel is een belangrijke randvoorwaarde voor succes in termen van een netwerksamenwerking. In 2023 en verder zullen we in gesprek met gemeenten onderzoeken op welke wijze informatisering verder vorm kan krijgen. De focus ligt hierin met name op het eerst ontsluiten van de financiële cijfers via het dataplatform. Vanuit daar kunnen dan namelijk de financiële en inhoudelijke cijfers beter gecombineerd gaan worden. Vanuit daar zal in 2024 de doorontwikkeling verder vorm kunnen krijgen.

In belangrijke mate is de doorontwikkeling mede afhankelijk van de mogelijkheden die er zijn tijdens de outsourcing van het rekencentrum. De Servicegemeente Dordrecht heeft ervoor gekozen om haar rekencentrum te outsourcen naar KPN en trekt tenminste 2023 uit om de implementatie vorm te geven. Verwachting van de GR Sociaal is dat dit ook nog begin 2024 zal doorlopen. Verdere innovatie en doorontwikkeling op data/ICT en informatisering kan door dit traject mogelijk vertraging oplopen, omdat er zeer beperkte mogelijkheden zijn om wijzigingen aan te brengen. Met elkaar zullen we dus scherp moeten kijken wat wel en niet kan. In de tussentijd werkt de GR Sociaal aan meerdere punten om aan de behoeften van gemeenten op het gebied van data invulling te kunnen geven:

1. Doorontwikkeling huidige dashboards
2. Gemeentegerichte rapportages en gesprekken (met 5 van de 7 gemeenten is hier al invulling aan gegeven) waarin we inhoud en financiën combineren.
3. Het door ontwikkelen van de P&C producten met meer cijferinzicht per gemeente (zo ook in de uitgangspuntennotitie).

Voor de GR Sociaal vraagt deze overgang tevens een forse investering qua capaciteit van medewerkers om dit in goede banen te leiden en te zorgen dat de reguliere bedrijfsvoering kan blijven draaien.

ICT Beweegt

Regionaal loopt het programma ICT Beweegt (digitale werkruimte, overgang rekencentrum) vertraging op en wordt dit waarschijnlijk pas na het 1^e kwartaal 2024 afgerond. Of deze vertraging extra kosten oplevert voor gemeenten en GR'en is op dit moment nog niet duidelijk. Door het grotere project ICT Beweegt is ook duidelijk geworden dat de GR Sociaal op haar eigen interne informatiehuishouding (met name op het gebied van opslag, archivering en verwijdering in 2024 voor de nodige uitdagingen staat, iets wat reeds langere tijd bekend is vanuit de gedoogsituatie die er is met de archiefinspecteur. Na overgang naar KPN zal de GR Sociaal in 2024 daadwerkelijk een keuze moeten maken voor een toekomstbestendige applicatie die voldoet aan de regels rondom archiveren en verwijderen. Dit vraagt enerzijds een investering en implementatie van een nieuw systeem en anderzijds een investering in veranderende werkwijze, training en controles.

Evaluatie SGD en financieringsmodel

Bij de SGD vindt momenteel een evaluatie plaats. Onderdeel daarvan is ook een herijking van de ProductDienstenCatalogus (PDC) en het kosten(verdeel)model. De uitkomst ervan kan leiden tot een andere financiering die gevolgen kan hebben voor de kosten die de GR Sociaal op dit moment betaald. Het is echter nog onvoldoende duidelijk welke consequenties dit heeft. Wel is het zo dat ook de cao-afspraken door de Servicegemeente doorberekend moeten en zullen worden. De serviceorganisatie hanteert hiervoor dezelfde uitgangspunten als de GRS en dus hanteren we voor de

Begroting 2025 dezelfde indexering als wat we op onze eigen personele lasten toepassen als mutatie op de kosten voor de overeenkomst met de serviceorganisatie Dordrecht.

Datagedreven werken

Gekoppeld aan het vorige werken we in de regio op het gebied van data steeds meer samen. We werken toe naar een werkwijze waarin we steeds meer kunnen sturen, bijsturen en beslissingen kunnen nemen op basis van feitelijke data. Belangrijk daarbij is om tot goede inzichten te komen en deze met elkaar te delen en te bespreken. We werken meer en meer toe naar beschikbare data voor gemeenten en bestuurlijk wordt bekeken wat de goede indicatoren zijn die daadwerkelijk iets zeggen over de opgaven waar we met elkaar voor staan. Belangrijk daarbij is om ook het verhaal achter de cijfers zichtbaar te maken. Het gaat in de kern om "tellen en vertellen". Regionaal werken we intensief samen om steeds meer data te combineren in de gemeentedashboards en met elkaar te kijken welke inzichten dit brengt. Datagedreven werken vraagt echter ook om kennis. Voor 2024 willen we kijken of we regionaal kennissessies/trainingen/workshops op dit punt kunnen volgen en organiseren met en voor elkaar.

Doelenboom: Toewerken naar een nieuwe manier van tellen & vertellen

In de afgelopen periode is er hard gewerkt om de inhoudelijke opgaven "bestaanszekerheid versterken", "ontwikkelen naar werk", "zorgen voor ondersteuning" en "dienstverlening" in te bedden in de organisatie van de GR Sociaal. Dit heeft ook geleid tot een concretisering van wat we in de opgaven voor ogen hebben door te concretiseren hoe wij bijdragen aan de publieke waarde die we willen bereiken met elkaar in deze regio. Dit betekent o.a. het volgende:

1. Per opgave wordt via een brede definitie duidelijk gemaakt wat de opgave voor inwoners betekent en geeft richting aan de taken die de GR Sociaal in dat kader uitvoert,
2. Elke opgave wordt geconcretiseerd met 3 doelstellingen die duidelijk maken welk doel nagestreefd wordt in de opgave,
3. Elke doelstelling wordt gemeten met nieuwe KPI's, die beter aansluiten bij de bedoeling erachter,
4. Elke doelstelling kent meerdere speerpunten en activiteiten, die per periode kunnen verschillen, door allerlei ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn, maar ook omdat de activiteit voltooid is en hiervoor in de plaats een nieuwe activiteit komt.

In de Najaarsbrief 2023 zijn gemeenten voor het eerst meegenomen in enkele doelstellingen die per opgave zijn geformuleerd en het bestuur is hierin in het najaar op meegenomen. In de begroting 2025 zullen de nieuwe doelstellingen en KPI's voor het eerst een plek krijgen. Daarbij merken we op dat een deel nog in ontwikkeling is en gedurende 2024 verder geconcretiseerd zal worden.

Financieel Ravijn jaar

Reeds langer wordt er landelijk gesproken over de financieringssystematiek overheden. Dit zit met name op de gemeentefinanciën en de discussie over 'het financieel ravijn'. Er moet snel duidelijkheid komen over de financiële situatie van met name van gemeenten vanaf 2026. Gemeenten, maar ook Tweede Kamerleden, waarschuwd al geruime tijd voor het financieel ravijn dat na 2025 zou ontstaan. Tot die tijd zijn ze redelijk zeker van hun inkomsten, mede door de vastzetting van het zogeheten accres. De brief en stukken aangaande de voorgenomen nieuwe indexering en de extra 1 miljard voor gemeenten per 2027 zijn controversieel verklaard. Ook enkele circulaire's zijn controversieel verklaard. Het Algemeen Bestuur van de GR Sociaal heeft op 7 december jl. de bestuursopdracht "Verkenning bijdrage van de GR Sociaal aan verminderen financiële problematiek gemeenten" vastgesteld. Daarbij worden mogelijkheden onderzocht (knoppen) die eventueel kunnen leiden tot een lagere kostenontwikkeling in het Sociaal Domein. Dat gekoppeld aan de onderzoeken die gemeenten zelf uitvoeren in de overige gemeentelijke domeinen geeft de informatie om rond de zomer van 2024 besluiten te nemen tot eventuele aanpassingen in beleid dan wel het voorzieningenniveau.

Eenzelfde opdracht wordt gelijktijdig voor DG&J via hun Algemeen Bestuur vormgegeven. Vanuit die opdracht zal de GR Sociaal samen met gemeenten tot verder concretisering komen.

Wet Open Overheid

In 2023 is de Wet Open Overheid (WOO) van kracht geworden. Digitalisering en transparantie gaan daarbij hand in hand. Daarnaast is met de nieuwe archiefwet een traject gestart om tot digitalisering en ontsluiting te komen van archieven. Ook in 2024 zullen beide wetwijzigingen leiden tot aanpassingen in digitale gegevensstromen. Gemeenten hebben hiervoor de nodige middelen ontvangen, en ontvangen dit ook de komende jaren. De GR Sociaal zal ook een beroep gaan doen op

deze middelen, zodat ook zij de eisen vanuit de WOO verder kan invoeren en daarmee compliant kan worden.

Huisvesting GR Sociaal in Dordthuis en bij Drechtwerk

De GR Sociaal heeft op basis van de Bestuurlijke Samenwerkingsovereenkomst met de gemeente Dordrecht de intentie (deels) mee te verhuizen naar het Dordthuis (voorheen Huis van Stad en Regio). De planning is dat de oplevering van het Dordthuis eind 2025 zijn beslag krijgt. Op het moment van opstellen van de uitgangspunten voor het opstellen van de begroting 2025 wordt nog onderzocht wat de optimale indeling is voor de toekomstige huisvesting van de organisatie. Dit betekent een extra inspanning vanuit de SDD, wat zich heeft vertaald in een intensief voorbereidingstraject in 2023, wat doorloopt in 2024. Allemaal bedoeld om in 2025 te kunnen verhuizen. Onderzocht wordt of en hoe een deel van de GR Sociaal mogelijk gehuisvest kan worden in het Dordthuis, op een andere locatie én binnen de locatie van Drechtwerk. Voor dat laatste betekent dit dat er in de opgave Ontwikkelen naar Werk makkelijker en sneller op de intensievere samenwerking ingespeeld kan gaan worden. Dit onderzoek is reeds in 2023 gestart en de uitkomst effectueert in 2024.

Begin 2024 wordt verwacht dat hier meer duidelijkheid over is en wat de financiële consequenties zijn. Wat wel zeker is dat voor de huisvesting in een nieuwe pand extra middelen nodig zijn als gevolg van een toename van de huurlasten vanaf 2025 enerzijds en als gevolg van investeringen aan en in het pand anderzijds om het gebruiksklaar te kunnen krijgen. De structurele toename voor de mogelijke verhoging van de huurprijs is nog niet in deze uitgangspunten meegenomen. Ook voor eventuele noodzakelijke investeringen is nog geen bedrag opgenomen. Dit hangt mede af van de definitieve invulling van de huisvesting en de financiering daarvan.

Doorontwikkeling dienstverlening (integraal en stress sensitief)

GR Sociaal heeft de afgelopen jaren mooie eerste stappen gezet als het gaat om de samenwerking in de gemeenten (wijk/jeugdteams etc.) en als het gaat om de aanpak richting inwoners op het gebied van stress sensitieve dienstverlening. In 2024 zetten we in op het verder regulier inbedden van de aanpak stress sensitieve dienstverlening, door o.a. verdiepende trainingen, inwerken interne trainers, inzetten interne coaches, doorontwikkelen hulpmiddelen. We bekijken bovendien of we ook een training kunnen maken voor al onze samenwerkingspartners in de regio.

Daarnaast gaan eind 2023 concretere stappen worden gezet om met een integrale intake aan de voorkant van ons proces te gaan opereren, waarna sneller en beter de vervolgstappen integraal opgepakt kunnen worden waar dit nodig is. Bovendien wordt de pilot inzet consulent sociaal domein - integraal (inzet 1 medewerker die de regie intern binnen SDD heeft bij multiproblematiek en de schakel is naar de partijen buiten) omgezet in een reguliere taak die voor alle gemeenten ingericht gaat worden. Iets dat aansluit op de behoeften regionaal en ontwikkelingen landelijk (WAMS).

Website doorontwikkeling

Om inwoners met een hulpvraag nog beter te ondersteunen en informatie te bieden over waar zij terecht kunnen met welke hulpvraag en hoe dat werkt is een meer vanuit de inwoner redenerende manier van communiceren nodig. De opgedane ervaring met de herijking minimabeleid en de groeiende behoefte om dichter en sneller bij de inwoner te komen onderschrijft dit. De website is een belangrijke plek voor inwoners en verwijzers om te zoeken naar informatie. Om inwoners beter te bereiken en te informeren willen we de website beter toespitsen op de verschillende situaties vanuit cliëntperspectief en daarop aansluitend (in de meest ideale situatie) regionale én lokale dienstverlening. Daarbij worden ook de ervaringen rondom stress sensitief werken en de uitkomsten van de kwaliteitsmetingen meegenomen en ook de aandacht voor laaggeletterdheid speelt hierbij een rol. In 2024 zal hier een voorstel voor worden ontwikkeld. Eind 2023 zal de website overigens ook aan de toegankelijkheidseisen, die landelijk zijn vastgesteld, getoetst zijn. De aanpassingen worden uitgevoerd in 2024.